

Een veilig (kermis-)evenement in uw gemeente.

Geachte mevrouw / heer,

Graag vraag ik uw aandacht voor het volgende.

In uw gemeente vinden waarschijnlijk evenementen plaats waarbij attractietoestellen¹ zijn opgesteld. Bijvoorbeeld kermissen, maar ook braderieën, markten en muziekevenementen. De veiligheid van deze toestellen met hun soms hoge snelheden en grote krachten is van het grootste belang. Niet alleen voor de inzittenden maar ook voor de omstanders. Ook in 2016 waren er weer enkele incidenten met ernstige letsels te betreuren.

RAS open voor gemeenten per 20 februari 2017.

Met de openstelling van het RAS (Register Attractie- en Speeltoestellen) voor gemeenten per 20 februari 2017 krijgt u als gemeente de beschikking over een betrouwbaar en eenvoudig instrument om na te gaan of een toestel dat binnen uw gemeente zal worden geëxploiteerd, beschikt over een wettelijk verplicht certificaat van goedkeuring (CvG)². Daarbij maakt het niet uit of het toestel uit het buitenland komt of niet. Ook is niet van belang of er sprake is van tijdelijk gebruik in Nederland. Sinds 17 februari 2016³ is het voor elk attractietoestel, dat in Nederland wordt geëxploiteerd, verplicht om een geldig Nederlands CvG te hebben. Dat certificaat is een jaar geldig.

Het RAS helpt gemeenten om een veilig evenement te organiseren. Welke stappen kunt u als gemeente zetten om optimaal bij te dragen aan een veilig evenement?

1. Neem op in de vergunningsvoorwaarden voor (kermis-) evenementen dat het hebben van een geldig CvG voor attractietoestellen verplicht is.
2. Zorg ervoor dat, ruim voor aanvang van het evenement, de definitieve lijst met toestellen (inclusief de unieke RAS-nummers) in uw bezit is. Laat u de kermis door een derde organiseren? Vraag de organisator dan om deze lijst.
3. Controleer zelf in RAS of de attractietoestellen voorzien zijn van een geldig CvG, vlak voor aanvang van de kermis. Ontbreekt het CvG of verloopt het CvG gedurende het evenement? Ontzeg het toestel dan de toegang tot de kermis en informeer de NVWA.

Waarom zijn geldige keuringscertificaten belangrijk voor u als gemeente?

Volgens het WAS dient elk toestel jaarlijks⁴ te worden gekeurd door een door de minister van VWS aangewezen keuringsinstelling (AKI). Deze keuring richt zich op de veiligheid van het toestel. Toestellen zonder geldige keuring mogen niet in gebruik zijn. Wanneer de NVWA toch een toestel zonder keuring aantreft, wordt dit toestel direct buiten gebruik gesteld. Dit heeft ook voor u als gemeente vervelende neveneffecten, zoals een stilstaand toestel of een lege plek op uw evenement.

Jaarlijks toeren zo'n 1000 tot 1200 attractietoestellen door het land en doen daarbij meerdere gemeenten aan. Als gemeente bent u bestuurlijk de eerst verantwoordelijke voor de openbare orde en veiligheid. Vanuit de rol van vergunningverlener heeft u -al dan niet via een ingeschakelde organisator- als eerste zicht op de vraag welke toestellen wanneer binnen uw gemeente worden geëxploiteerd. Daarmee bent u in de ideale positie om tijdig na te gaan of een toestel over een geldig CvG beschikt. Bij het ontbreken daarvan kunt u het toestel weigeren op grond van de voorwaarden die in uw vergunning zijn opgenomen.

Nagaan of een toestel beschikt over een geldig CvG en het weren van een toestel bij het ontbreken daarvan, is om drie redenen van belang:

1. Bescherming van burgers tegen onveilige toestellen en de kans op ernstig letsel;
2. Bestuurlijk afbreukrisico: Een ongeluk met een niet-gekeurd toestel in uw gemeente waarvoor wel een vergunning is afgegeven, brengt bestuurlijk afbreukrisico met zich mee;

1 Attractietoestellen zijn toestellen waarmee mensen motorisch worden voortbewogen zoals bedoeld in artikel 1, onder a, van het Warenwetbesluit attractie - en speeltoestellen (WAS).

2 Het Certificaat van Goedkeuring is wettelijk verplicht volgens het WAS.

3 Wijziging van het WAS van 3 februari 2016;Stb.2016,061.

4 Op dit moment is de keuring jaarlijks verplicht. Mogelijk dat in de nabije toekomst de periodiciteit van de keuring wordt aangepast.

3. Voorkomen van wrijving en teleurstelling op de kermis. Wanneer de NVWA een toestel aantreft zonder CvG; leidt dit tot directe buiten gebruikstelling. De kermis is dan een attractie armer.

Hoe werkt RAS?

RAS is een door de NVWA beheerd, real time datasysteem. Op elk attractietoestel wordt sinds voorjaar 2016 door de AKI bij de periodieke keuring een uniek identificatienummer (RAS-nummer) aangebracht. Dit nummer is ook te vinden op het papieren Certificaat van Goedkeuring (CvG) dat door de AKI wordt afgegeven aan de exploitant. Het RAS-nummer blijft gedurende de totale levensduur van het toestel op het toestel aanwezig.

De AKI voert de naam van het toestel, het unieke RAS-nummer, het keuringsresultaat en de geldigheidsduur van de goedkeuring in het RAS in. Dit gebeurt zo snel mogelijk (binnen 24 uur) na de keuring. Het keuringsresultaat kan zijn: 1. goedgekeurd (tot aan een bepaalde datum), 2. afgekeurd en 3. niet vastgesteld. Dat laatste slaat op een toestel dat niet is gekeurd, of niet tijdig is herkeurd en dus niet beschikt over een geldig CvG.

Ook de NVWA kan tijdens inspectie het RAS inzien voor de keuringsstatus is van een toestel. Wanneer de NVWA een toestel onveilig heeft bevonden (ondanks de aanwezigheid van een geldig CvG) kan ze in het RAS invoeren dat het toestel is afgekeurd waarmee de goedkeuring door de AKI is vervallen. Keuringen blijven immers momentopnames.

Toegang tot het RAS

U krijgt als gemeente per 20 februari 2017 toegang tot het RAS.

In de Bijlage leest u stapsgewijs hoe u kunt inloggen en hoe het RAS precies werkt.

Door het invoeren van het RAS-nummer krijgt u in direct te zien of het toestel wel of niet beschikt over een geldig CvG. Bij de voorbereiding van de vergunningverlening raadpleegt u het RAS zodat u zeker weet dat u vergunning verleent aan een gekeurd toestel. Daarnaast doet u er verstandig aan ook vlak voordat de kermis begint het RAS te raadplegen; de keuringsgegevens kunnen zijn veranderd door bijvoorbeeld een interventie van de NVWA.

Overgangssituatie

Het zou kunnen dat u in de eerste helft van 2017 toestellen tegenkomt die nog geen RAS-nummer hebben. Dat komt omdat zij vroeg in 2016 zijn gekeurd: nog voordat RAS-nummers werden uitgereikt. Dit is een tijdelijke situatie. Komt u na 1 juni 2017 een kermistoestel tegen zonder een RAS-nummer, neem dan contact op met de NVWA. Tot die tijd adviseren we u naar het papieren CvG te vragen indien een toestel niet in RAS staat vermeld dan wel contact op te nemen met de NVWA (was@nvwa.nl).

Tot slot

Met de openstelling van het RAS heeft de gemeente een goed instrument gekregen om samen met exploitanten en het toezicht van de NVWA op de toestellen in kwestie bij te dragen aan een veilige kermis. Ik spreek de hoop uit dat vele gemeenten het RAS gaan gebruiken en daarmee de kermis nog veiliger maken.

Hoogachtend,

Drs H. de Groot

De Hoofdinspecteur Consument & Veiligheid,